Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (tredje avdelningen i utökad sammansättning)

den 1 februari 2017 *

”Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna — Skälig handläggningstid i ett mål — Omständigheterna i det enskilda målet — Det som står på spel i tvisten — Tvistens komplicerade beskaffenhet — Parternas uppträdande och uppkomsten av rättegångsfrågor under förfarandet — Omotiverat inaktiva perioder föreligger inte”

I mål T-725/14,

Aalberts Industries NV, Utrecht (Nederländerna), företrätt av advokaterna R. Wesseling, och M. Tuurenhout,

sökande,

mot

Europeiska unionen företrädd av Europeiska unionens domstol, företrädd inledningsvis av A. Placco, därefter av J. Inghelram och E. Beysen, samtliga i egenskap av ombud

svarande,

med stöd av

Europeiska kommissionen, företrädd av S. Noë, P. van Nuffel och V. Bottka, båda i egenskap av ombud,

intervenient,

angående en talan med stöd av artikel 268 FEUF med yrkande om ersättning för skada som sökanden påstår sig ha lidit till följd av den långa handläggningstiden vid tribunalen i det mål som avgjorts genom dom av den 24 mars 2011, Aalberts Industries m.fl./kommissionen (T-385/06, EU:T:2011:114),

meddelar

TRIBUNALEN (tredje avdelningen i utökad sammansättning),

sammansatt av S. Papasavvas, ordförande, samt domarna I. Labucka, E. Bieliūnas (referent), V. Kreuschitz och I.S. Forrester,

justitiesekreterare: handläggaren A. Lamote,

efter den skriftliga delen av förfarandet och förhandlingen den 19 juli 2016,

* Rättegångsspråk: nederländska.

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

1 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 14 december 2006 väckte sökanden, Aalberts Industries NV, och Simplex Armaturen + Fittings GmbH & Co. KG (nedan kallat Simplex) och Acquatis France SAS, nu Comap SA (nedan kallat Acquatis), talan mot kommissionens beslut K(2006) 4180 av den 20 september 2006 om ett förfarande enligt artikel [101 FEUF] och artikel 53 i EES-avtalet (ärende COMP/F/1/38.121 – Rörkopplingar) (nedan kallat beslut K(2006) 4180). De yrkade i första hand att tribunalen skulle ogiltigförklara beslutet, eller i andra hand, sätta ned det bötesbelopp som de ålagts däri.

2 Genom dom av den 24 mars 2011, Aalberts Industries m.fl./kommissionen (T-385/06, EU:T:2011:114), ogiltigförklarade tribunalen artikel 1 i beslut K(2006) 4180, i den del kommissionen hade slagit fast att de ovan i punkt 1 nämnda företagen deltagit i en överträdelse av artikel 101 FEUF under perioden den 25 juni 2003–1 april 2004. Tribunalen ogiltigförklarade även artikel 2 a i ovannämnda beslut. I denna bestämmelse hade ålagt kommissionen Aalberts Industries, solidariskt med sina dotterbolag, Simplex och Acquatis, böter på 100,8 miljoner euro. Tribunalen ogiltigförklarade slutligen artikel 2 b punkt 2 i beslut K(2006) 4180 genom vilken Aquatis och Simplex ålagts solidariskt ansvar för betalningen av ett belopp på 2,04 miljoner euro.

3 Genom ansökan som inkom den 6 juni 2011 överklagade kommissionen tribunalens dom av den 24 mars 2011, Aalberts Industries m.fl./kommissionen (T-385/06, EU:T:2011:114).

4 Genom dom av den 4 juli 2013 kommissionen/Aalberts Industries m.fl. (C-287/11 P, EU:C:2013:445), ogillade domstolen detta överklagande.

Förfarandet och parternas yrkanden

5 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 14 oktober 2014 väckte sökanden, Aalberts Industries, förevarande talan mot Europeiska unionen, företrädd av Europeiska unionens domstol eller av kommissionen.

6 Genom särskilda handlingar som inkom till tribunalens kansli den 17 november 2014 respektive den 17 december 2014 framförde kommissionen och Europeiska unionens domstol invändningar om rättegångshinder enligt artikel 114.1 i tribunalens rättegångsregler av den 2 maj 1991.

7 Genom beslut av den 13 februari 2015, Aalberts Industries/Europeiska unionen (T-725/14, ej publicerat, EU:T:2015:107), ogillade tribunalen dels invändningen om rättegångshinder framställd av Europeiska unionens domstol, dels talan i den mån den riktades mot Europeiska unionen, företrädd av kommissionen.

8 Genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 19 mars 2015 överklagade Europeiska unionens domstol beslutet av den 13 februari 2015, Aalberts Industries/Europeiska unionen (T-725/14, ej publicerat, EU:T:2015:107). Överklagandet registrerades under målnummer C-132/15 P.

9 Genom beslut av ordföranden på tribunalens tredje avdelning av den 14 april 2015 vilandeförklarades, på begäran av Europeiska unionens domstol, förfarandet i förevarande mål i avvaktan på att domstolen slutligt avgjort målet C-132/15 P, EU-domstolen/Aalberts Industries.

10 Genom domstolens beslut av den 18 december 2015, EU-domstolen/Aalberts Industries (C-132/15 P, ej publicerat EU:C:2015:858), avskrevs målet.

11 Efter det att förfarandet i förevarande mål återupptagits begärde kommissionen genom handling som inkom till tribunalens kansli den 15 januari 2016 att få intervenera till stöd för de yrkanden som Europeiska unionens domstol framställt.

12 Den 16 februari 2016 inkom Europeiska unionens domstol med svaromål.

13 Den 17 februari 2016 beslutade tribunalen att hänskjuta förevarande mål till den tredje avdelningen i utökad sammansättning.

14 Den 2 mars 2016 beslutade tribunalen att en andra skriftväxling inte var nödvändig. Som en åtgärd för processledning enligt artikel 89 i tribunalens rättegångsregler, förelade tribunalen dessutom Europeiska unionens domstol att ange om den hade begärt och erhållit tillstånd av sökandena i det mål som avgjorts genom dom av den 24 mars 2011, Aalberts Industries m.fl./kommissionen (T-385/06, EU:T:2011:114) (nedan kallat mål T-385/06) och av kommissionen för att kunna lägga fram vissa handlingar som ingick bland bilagorna till svaromålet och som hörde till mål T-385/06.

15 Genom beslut den 15 mars 2016, Aalberts Industries/Europeiska unionen (T-725/14, ej publicerat, EU:T:2016:208), tillät ordföranden på tribunalens tredje avdelning i utökad sammansättning kommissionen att intervenera till stöd för EU-domstolens yrkanden och anförde att kommissionen har de rättigheter som föreskrivs i artikel 116.6 i tribunalens rättegångsregler av den 2 maj 1991.

16 Den 18 mars 2016 besvarade Europeiska unionens domstol den ovan i punkt 14 nämnda frågan. Den yrkade att tribunalen skulle fastställa, i första hand, att den inte behöver begära och erhålla tillstånd från sökanden och kommissionen för att kunna lägga fram de handlingar som tillhör mål T-385/06 och, i andra hand, att tillstånd hade beviljats implicit av sökanden och kommissionen. Europeiska unionens domstol begärde i tredje hand begärt att dess svar skulle behandlas som en begäran om åtgärder för processledning i syfte att tribunalen skulle förordna om att handlingarna i mål T-385/06 och särskilt de handlingar som bifogats svaromålet skulle inges i förevarande mål.

17 Den 4 april 2016 beslutade ordföranden på tribunalens tredje avdelning i utökad sammansättning för det första att de handlingar som bifogats svaromålet vilket ingetts i förevarande mål och som tillhörde mål T-385/06 skulle avlägsnas från akten. Beslutet motiverades dels med att Europeiska unionens domstol varken hade begärt eller beviljats tillstånd av parterna i mål T-385/06 för att kunna lägga fram ovannämnda handlingar, dels med att den inte hade begärt att få tillgång till akten i det målet enligt artikel 38.2 i rättegångsreglerna. För det andra beslutade ordföranden på tribunalens tredje avdelning i utökad sammansättning i enlighet med artikel 88.3 i rättegångsreglerna att uppmana sökanden att ta ställning till begäran om åtgärder för processledning som Europeiska unionens domstol hade framställt i andra hand i sitt ovan i punkt 16 nämnda svar av den 18 mars 2016.

18 Den 20 april 2016 yrkade sökanden att tribunalen skulle avslå den begäran om åtgärder för processledning som Europeiska unionens domstol framställt.

19 Den 11 maj 2016 fastställde tribunalen att det för att förbereda förevarande mål för avgörande och avgöra målet med hänsyn till dess föremål krävdes att handlingarna i mål T-385/06 gjordes tillgängliga för tribunalen. Som en åtgärd för processledning enligt artikel 89 i rättegångsreglerna, beslutade tribunalen således att handlingarna i mål T-385/06 skulle läggas till handlingarna i förevarande mål.

20 Den 17 juni 2016 begärde Europeiska unionens domstol att handlingarna i mål T-385/06 skulle delges.

21 Den 29 juni 2016 begärde tribunalen att sökanden skulle inge en handling.

22 Parterna utvecklade sin talan och svarade på tribunalens muntliga frågor vid förhandlingen den 19 juli 2016.

23 Sökanden har yrkat att tribunalen ska

— förplikta unionen, företrädd av Europeiska unionens domstol, att utge ersättning för den skada som sökanden lidit till följd av den orimligt långa handläggningstiden vid tribunalen och närmare bestämt att till denne betala

— ett belopp på 1 014 863 euro för ekonomisk skada och 5 040 000 euro för ideell skada eller det belopp som tribunalen finner skäligt,

— den kompensationsränta som ska betalas på dessa belopp från den 13 januari 2010 till den dag då dom meddelas i målet, med den räntesats som tillämpas av Europeiska centralbanken (ECB) för huvudsakliga återfinansieringar, ökad med två räntepunkter eller den räntesats som tribunalen finner skälig,

— förplikta unionen, företrädd av Europeiska unionens domstol, att ersätta rättegångskostnaderna.

24 Europeiska unionens domstol har, med stöd av kommissionen, yrkat att tribunalen ska

— i första hand, ogilla yrkandet om ersättning,

— i andra hand, ogilla yrkandet om ersättning för påstådd ekonomisk skada och tillerkänna sökanden ersättning för påstådd ideell skada med ett belopp om högst 5 000 euro,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

25 Enligt artikel 340 andra stycket FEUF ska unionen, vad beträffar utomobligatoriskt ansvar, ersätta skada som orsakats av dess institutioner eller av dess anställda under tjänsteutövning, i enlighet med de allmänna principer som är gemensamma för medlemsstaternas rättsordningar.

26 Enligt fast rättspraxis följer det av artikel 340 andra stycket FEUF att unionens utomobligatoriska skadeståndsansvar och rätten till ersättning för den skada som har lidits förutsätter att flera villkor är uppfyllda, nämligen att det handlande som läggs institutionerna till last är rättsstridigt, att det verkligen föreligger en skada och att det finns ett orsakssamband mellan handlandet och den åberopade skadan (dom av den 29 september 1982, Oleifici Mediterranei/EEG, 26/81, EU:C:1982:318, punkt 16, och dom av den 9 september 2008, FIAMM m.fl./rådet och kommissionen, C-120/06 P och C-121/06 P, EU:C:2008:476, punkt 106).

27 Sökanden har yrkat ersättning för ekonomisk och ideell skada som den anser sig ha åsamkats till följd av ett åsidosättande av kravet på att ett mål ska avgöras inom skälig tid (nedan kallat skälig handläggningstid i ett mål) i mål T-385/06.

28 Sökanden har i första hand gjort gällande att förfarandet i mål T-385/06 pågick i fyra år och tre månader och att handläggningen ”låg nere” under mer än två år och två månader. Sökanden har anfört att tribunalen inte ska bedöma vad som skulle ha utgjort en skälig handläggningstid i förevarande mål. Den har påpekat att det enbart ska bedömas om handläggningstiden var orimligt lång eftersom den översteg tre år. Sökanden har i detta avseende anfört att fristen för att meddela dom i förevarande mål med hänsyn till omständigheterna i målet inte kunde vara längre än tre år.

29 Sökanden har för det andra åberopat att när det föreligger en tvist avseende förekomsten av en överträdelse av konkurrensreglerna, motiverade det grundläggande kravet på rättssäkerhet för de ekonomiska aktörerna samt målsättningen att säkerställa att konkurrensen inte snedvrids på den inre marknaden att dess talan prövades med omsorg och inom en rimlig frist som ska vara så kort som möjligt. Sökanden har även anfört att det bötesbelopp på 100 miljoner euro som den ålagts genom beslut K(2006) 4180 skapat negativ publicitet som återspeglats på börsvärdet av dess aktier och i finansanalytikernas bedömning. Sökanden har tillagt att företagets anseende i förhållande till kunderna försämrades genom beslut K(2006) 4180, varigenom sökanden felaktigt ålades att betala böter, som slutligen ogiltigförklarades av tribunalen.

30 Sökanden har för det tredje anfört att handläggningstiden i mål T-385/06 inte kan motiveras av några särskilda omständigheter i det målet. Handläggningstiden kan nämligen inte motiveras av den komplicerade beskaffenheten av mål T-385/06. Handläggningstiden kan inte heller förklaras av parternas agerande, eftersom den skriftliga delen av förfarandet i mål T-385/06 avslutades 10 månader efter det att ansökan hade ingetts.

31 Europeiska unionens domstol har bestritt dessa påståenden.

32 Det ska i detta avseende understrykas att det i artikel 47 andra stycket i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna föreskrivs att ”[v]ar och en har rätt att inom skälig tid få sin sak prövad i en rättvis och offentlig rättegång och inför en oavhängig och opartisk domstol som har inrättats enligt lag”.

33 Den rättigheten, vars existens hade bekräftats, innan stadgan om de grundläggande rättigheterna trädde i kraft i form av en allmän unionsrättslig princip har ansetts vara tillämplig i en talan vid domstol mot ett kommissionsbeslut (se dom av den 16 juli 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/kommissionen, C-385/07 P, EU:C:2009:456, punkt 178 och där angiven rättspraxis).

34 I förevarande fall kan konstateras att ansökan i mål T-385/06 gavs in per fax till tribunalens kansli den 14 december 2006 och att originalet av ovannämnda ansökan inkom till kansliet den 21 december 2006. Vidare avgjordes mål T-385/06 den 24 mars 2011, den dag då domen Aalberts Industries m.fl./kommissionen (T-385/06, EU:T:2011:114) meddelades. Handläggningstiden på mer än fyra år och tre månader i det målet är således vid första anblicken mycket lång.

35 Tribunalen erinrar emellertid om att frågan huruvida den tid som förflutit innan dom meddelas är rimlig ska bedömas med hänsyn till de särskilda omständigheterna i varje enskilt mål och i synnerhet med hänsyn till tvistens betydelse för den berörde, målets komplexitet samt sökandens och de behöriga myndigheternas uppträdande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 17 december 1998, Baustahlgewebe/kommissionen, C-185/95 P, EU:C:1998:608, punkt 29, och dom av den 9 september 2008, FIAMM m.fl./rådet och kommissionen, C-120/06 P och C-121/06 P, EU:C:2008:476, punkt 212).

36 Det har även preciserats att ”parternas” uppträdande och uppkomsten av rättegångsfrågor under förfarandet hör till de omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av om den tid som förflutit innan dom meddelas är rimlig (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 juli 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/kommissionen, C-385/07 P, EU:C:2009:456, punkterna 181 och 184).

37 Uppräkningen av relevanta kriterier är inte uttömmande och vid bedömningen av huruvida tidsåtgången är rimlig krävs det inte en systematisk bedömning av omständigheterna i ärendet med beaktande av samtliga kriterier, när handläggningstiden framstår som motiverad med beaktande av enbart ett kriterium. Ärendets komplexitet eller ett förhalande beteende hos sökanden kan således

anses motivera en tidsåtgång som vid första anblicken förefaller orimlig (se dom av den 16 juli 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/kommissionen, C-385/07 P, EU:C:2009:456, punkt 182 och där angiven rättspraxis).

38 Bedömningen av huruvida en tidsåtgång är rimlig kan följaktligen inte ske med hänvisning till en bestämd maximigräns som fastställts på ett abstrakt sätt, utan bedömningen måste ske med hänsyn till omständigheterna i varje enskilt fall (dom av den 15 oktober 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl./kommissionen, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P och C-254/99 P, EU:C:2002:582, punkt 192, och dom av den 28 februari 2013, Réexamen Arango Jaramillo m.fl./EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, punkt 29).

39 I förevarande mål ska således avgöras om omständigheterna i mål T-385/06 kan förklara den långa handläggningstiden i det målet. Tribunalen ska i detta syfte för det första undersöka tvistens betydelse för sökanden, för det andra komplexiteten av mål T-385/06, för det tredje effekterna av parternas uppträdande och uppkomsten av rättegångsfrågor under förfarandet, för det fjärde huruvida omotiverat inaktiva perioder föreligger när det gäller handläggningen av mål T-385/06.

Betydelsen av mål T-385/06 för sökanden

40 Det ska erinras om att när det föreligger en tvist avseende förekomsten av en överträdelse av konkurrensreglerna är det grundläggande kravet på rättssäkerhet för de ekonomiska aktörerna samt målsättningen att säkerställa att konkurrensen inte snedvrids på den inre marknaden av avsevärt intresse, inte enbart för sökanden själv och för dess konkurrenter, utan även för utomstående, på grund av det stora antalet berörda personer och de ekonomiska intressen som står på spel (dom av den 16 juli 2009, Der Grüne Punkt Duales System Deutschland/kommissionen, C-385/07 P, EU:C:2009:456, punkt 186).

41 I förevarande fall ska det påpekas att kommissionen i beslut K(2006) 4180 konstaterade att sökanden deltagit i en enda, komplex och fortlöpande överträdelse av artikel 101 FEUF från den 25 juni 2003 till den 1 april 2004. I det beslutet ålade kommissionen sökanden böter på 100,80 miljoner euro solidariskt med Aquatis och Simplex upp till ett belopp på 55,15 miljoner euro, till följd av att sökanden ingick i samma ekonomiska enhet som de två företagen.

42 Mål T-385/06 hade följaktligen en verklig betydelse för sökanden.

Komplexiteten av mål T-385/06

43 Det ska för det första understrykas att sökandens talan i mål T-385/06 krävde en grundlig undersökning av åtskilliga faktiska omständigheter och rättsliga frågor.

44 Det ska i detta avseende inledningsvis preciseras att kommissionen i beslut K(2006) 4180 konstaterade att ett trettiotal företag tillhörande elva koncerner hade deltagit i en enda, komplex och fortlöpande överträdelse av artikel 101 FEUF och från den 1 januari 1994 av artikel 53 i EES-avtalet, genom att delta i en rad avtal och samordnade förfaranden på marknaden för rörkopplingar av koppar och kopparlegeringar som omfattade fastställande av priser, överenskommelser om prislistor, rabatter och sänkta priser samt avtal om genomförandemekanismer för prishöjningar. Vidare omfattade överträdelsen uppdelning av nationella marknader och kunder och utbyte av affärsuppgifter. Kommissionen ålade dessutom sökanden böter för att ha deltagit i denna överträdelse från den 25 juni 2003 till den 1 april 2004.

45 När ansökan ingavs motiverade sökanden i ett följebrev ansökans längd bland annat med att kommissionen hade behövt 220 sidor i sitt beslut genom vilket böter ålades för att beskriva och analysera en rad komplicerade omständigheter. I samma brev förklarade sökanden att den, tvärtemot vad som var fallet i de flesta konkurrensmål som hade anhängiggjorts under samma period, bestred samtliga aspekter i beslut K(2006) 4180.

46 Dessutom innehöll bilagorna till ansökan mer än 750 sidor, varav 220 sidor som återgav beslut K(2006) 4180. Kommissionen fogade i sin tur bilagor på mer än 120 sidor till sitt svaromål. Till repliken fogades bilagor på mer än 160 sidor.

47 Sökanden åberopade fem grunder i mål T-385/06. Den första grunden: Sökanden har orättmätigt hållits ansvarig för överträdelsen i egenskap av moderbolag. Den andra grunden: Det föreligger inte någon överträdelse av artikel 101 FEUF. Den tredje grunden: Sökanden har inte deltagit i en enda, komplexa och fortlöpande överträdelse. Den fjärde grunden: Artikel 23.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna [101] [FEUF] och 102 [FEUF] (EGT L 1, 2003, s. 1) och riktlinjerna för beräkning av böter som döms ut enligt artikel 15.2 i förordning nr 17 och artikel 65.5 [KS] (EGT C 9, 1998, s. 3) har åsidosatts. Den femte grunden: Principen om god förvaltningssed och artikel 2 i förordning nr 1/2003 har åsidosatts av det skälet att kommissionen åsidosatt principen om parternas likställdhet i processen.

48 Talan i mål T-385/06 krävde således en grundlig undersökning av åtskilliga komplicerade faktiska omständigheter som delvis föregick den överträdelseperiod som fastställts gentemot sökanden i beslut K(2006) 4180. Dessutom gav vissa av de grunder som hade åberopats i det målet upphov till känsliga juridiska frågeställningar som bland annat sammanhängde med begreppet en enda, komplex och fortlöpande överträdelse.

49 För det andra bör framhållas att med hänsyn till de yrkanden som framställts och de grunder som åberopats i mål T-385/06, hade det målet samband med talan som väckts i nio andra mål mot beslut K(2006) 4180 i december 2006 på flera rättegångsspråk.

50 I mål T-385/06 och i det mål som avgjorts genom dom av den 24 mars 2011, IMI m.fl./kommissionen (T-378/06, ej publicerad, EU:T:2011:109), yrkade Acquatis och Simplex ogiltigförklaring av artikel 2 b punkt 2 i beslut K(2006) 4180, varigenom de hade ålagts solidariskt ansvar för böter om 2,04 miljoner euro. Detta föranledde kommissionen att göra en invändning om litispendens i vart och ett av dessa mål. Tribunalen godtog invändningen och yrkandet om ogiltigförklaring av artikel 2 b punkt 2 i beslut K(2006) 4180 avvisades i dom av den 24 mars 2011, IMI m.fl./kommissionen (T-378/06, ej publicerad, EU:T:2011:109). Tribunalen ogiltigförklarade däremot artikel 2 b punkt 2 i beslut K(2006) 4180 i dom av den 24 mars 2011, Aalberts Industries m.fl./kommissionen (T-385/06, EU:T:2011:114).

51 Inom ramen för den fjärde grunden i mål T-385/06 avseende bötesbeloppet gjorde sökanden dessutom gällande ett beräkningsfel som sammanhängde med den talan som hade väckts i det mål som avgjordes genom dom av den 24 mars 2011, IMI m.fl./kommissionen (T-378/06, ej publicerad, EU:T:2011:109). Sökanden klandrade kommissionen för att vid två tillfällen ha tillskrivit Aquatis och Simplex ansvar för överträdelsens mycket allvarliga karaktär, vilket framgår av artikel 2 a och b i beslut K(2006) 4180.

52 Sökanden åberopade, likaså inom ramen för den fjärde grunden avseende bötesbeloppet, åsidosättande av principen om likabehandling i samband med fastställandet av den geografiska utbredningen av den berörda marknaden, åsidosättande av likabehandlingsprincipen och motiveringsskyldigheten vid klassificeringen av de parter som deltog i kartellen i tre grupper på grundval av deras respektive marknadsandelar och åsidosättande av proportionalitetsprincipen vid bedömningen av sökanden marknadsandelar. Dessa frågor hade således ett mycket nära samband med situationen på marknaden för andra företag till vilka beslut K(2006) 4180 riktar sig till och således med talan i de nio andra mål som väckts mot nämnda beslut. Inom ramen för en åtgärd för processledning som antogs i

mål T-385/06 och i samband med sökandens argumentation i den fjärde grunden uppmanades kommissionen i november 2009 att förete en icke konfidentiell version av en tabell i bilagan till beslut K(2006) 4180 och de uppgifter som kommissionen baserade sig på vid upprättandet av tabellen.

53 Sökanden åberopade slutligen inom ramen för den femte grunden att kommissionen brustit i objektivitet och opartiskhet och en omvänd bevisbörda vad gäller de redogörelser som lämnats av dem som ansökt om förmånlig behandling.

54 Handläggningen av mål T-385/06 var således av en viss komplexitet, eftersom den krävde en parallell granskning av talan i nio andra mål som väckts på flera rättegångsspråk mot beslut K(2006) 4180.

55 Mål T-385/06 var således av mycket komplicerad beskaffenhet med hänsyn till de sakliga och juridiska förhållandena i den talan som väckts i det målet och med hänsyn till antalet parallella mål som hade anhängiggjorts mot beslut K(2006) 4180.

Parternas uppträdande och uppkomsten av rättegångsfrågor under förfarandet i mål T-385/06

56 Tribunalen vill inledningsvis anmärka att den ansökan som sökanden gav in den 14 december 2006 i mål T-385/06 innehöll 75 sidor.

57 Tribunalen uppmanade emellertid sökanden att inge en förkortad version av den ursprungliga versionen av ansökan, eftersom sidantalet överskred det föreskrivna antalet sidor, nämligen 50 sidor, i tribunalens praktiska anvisningar till parterna av den 14 mars 2002 (EUT L 87, 2002, s. 48, nedan kallade praktiska anvisningar till parterna).

58 Sökanden ingav först den 13 februari 2007 en förkortad version av den ursprungliga ansökan och det var denna förkortade version som delgavs kommissionen. Till den förkortade versionen bifogades dessutom en skrivelse där sökanden anförde att sidantalet i den förkortade versionen, nämligen 65 sidor, återigen överskred gränsen på 50 sidor som föreskrevs i de praktiska anvisningarna till parterna.

59 Vidare ska vad gäller kommissionens uppträdande påpekas att den institutionen, efter det att dess begäran om förlängning av fristen avslagits, den 3 maj 2007 inkom med ett svaromål på 66 sidor. I den skrivelse som åtföljde svaromålet anförde kommissionen att svaromålets längd var en konsekvens av ansökans längd.

60 Tribunalen vill även påpeka att kommissionen genom skrivelse till tribunalen av den 3 juli 2007 ansökte om förlängning av tidsfristen för att inge dupliken, vilken inledningsvis fastställdes till den 10 augusti 2007, fram till den 28 september 2007. Till stöd för denna begäran anfördes följande skäl. För det första erinrade kommissionen om att mål T-385/06 ingick i en grupp av tio mål i vilka talan hade väckts mot beslut K(2006) 4180 på tre olika språk, viket krävde samordning. För det andra hade sökandena i fem av de tio berörda målen ansökt om och beviljats förlängd frist för att inge replik, vilket fick två konsekvenser. För det första hade enbart fem ansökningar lämnats in till kommissionen den 3 juli 2007, för det andra, gick fristen för att inge dupliken i de mål i vilka begäran om förlängning hade framställts ut i augusti eller i september 2007. För det tredje åberopade kommissionen behovet av att säkerställa samstämmighet i deras dupliker. För det fjärde underströk kommissionen att tribunalen redan hade beviljat en förlängning av fristen i fyra konnexa mål.

61 Tribunalens kansli underrättade således genom skrivelse av den 10 juli 2007 parterna om att fristen för att inge dupliken hade förlängts till den 28 september 2007 genom beslut av avdelningsordföranden. Kommissionen ingav därefter en duplik den 27 september 2007 på rättegångsspråket. I sin följeskrivelse anförde kommissionen att sidantalet i dupliken obetydligt överskred det sidantal som föreskrevs i de praktiska anvisningarna till parterna, vilket i princip berodde på replikens längd och de felaktigheter som den innehöll.

62 Av ovanstående framgår att parternas uppträdande i mål T-385/06 bidrog till att förlänga den totala handläggningstiden.

Huruvida det förelegat en omotiverat inaktiv period i mål T-385/06

63 Tribunalen vill inledningsvis med avseende på mål T-385/06 påpeka att det förflöt två år och en månad, det vill säga 25 månader, från det att det skriftliga förfarandet avslutades i samband med att kommissionen ingav sin duplik, den 27 september 2007, till dess att den muntliga delen av förfarandet inleddes, den 28 oktober 2009.

64 Under den perioden sammanfattade tribunalen bland annat parternas argument, förberedde målen för avgörande, gjorde en faktisk och rättslig bedömning av tvistefrågorna och förberedde det muntliga förfarandet.

65 Det ska vidare erinras om att talan i mål T-385/06 hade väckts mot ett kommissionsbeslut om ett förfarande enligt artikel 101 FEUF.

66 De mål som avser kommissionens tillämpning av konkurrensrätten, såsom den talan som väcktes i mål T-385/06, är emellertid av mer komplicerad beskaffenhet än andra typer av mål, bland annat med hänsyn till omfattningen av det angripna beslutet och av handlingarna i ärendet och till nödvändigheten av att göra en detaljerad bedömning av talrika och komplicerade faktiska omständigheter som ofta är utsträckta i tid och rum.

67 En period på 15 månader från det att det skriftliga förfarandet i avslutas samband med ingivandet av dupliken till dessa att den muntliga delen av förfarandet inleds är i princip skälig vid handläggningen av mål som avser tillämpningen av konkurrenslagstiftningen, såsom mål T-385/06.

68 Dessutom ska den omständigheten att talan mot beslut K(2006) 4180 hade väckts i flera mål beaktas.

69 Det är i princip nödvändigt att handlägga de mål i vilka talan väckts mot ett och samma beslut som antagits av kommissionen med tillämpning av unionens konkurrenslagstiftning parallellt, även när målen inte har förenats. Den parallella handläggningen motiveras bland annat av att målen sammanhänger med varandra och av behovet av att säkerställa en samstämmig bedömning av dessa vad gäller svaret på frågan.

70 Den parallella handläggningen av mål som är konnexa kan följaktligen motivera en förlängning med ytterligare en månad för varje konnext mål av perioden mellan avslutningen av det skriftliga förfarandet och inledandet av den muntliga delen av förfarandet.

71 I förevarande fall hade talan mot beslut K(2006) 4180 väckts i tio mål på tre olika rättegångsspråk.

72 Under dessa förhållanden motiverade handläggningen av de nio övriga målen i vilka talan väckts mot beslut K(2006) 4180 en förlängning av förfarandet med nio månader i mål T-385/06.

73 Det kan följaktligen konstateras att en period på 24 månader (15 månader plus 9 månader) från det att det skriftliga förfarandet avslutades till dess att den muntliga delen av förfarandet inleddes i princip var rimlig för handläggningen av mål T-385/06.

74 Tribunalen vill slutligen påpeka att sökanden i den talan som väcktes i mål T-385/06, som framgår ovan i punkterna 43–48, bestred samtliga aspekter i beslut K(2006) 4180 avseende sökanden och att målet gav upphov till komplicerade faktiska och rättsliga frågor som krävde en bedömning i sin helhet innan den muntliga delen av förfarandet inleddes. Dessutom var de inlagor som parterna ingav särskilt långa och åtföljdes av omfattande bilagor som krävde en grundlig undersökning och kontroll innan den

muntliga delen av förfarandet inleddes, bland annat för att bedöma deras bevisvärde och fullständigt belysa de faktiska omständigheterna. Som framgår av punkterna 49–54 ovan fanns därutöver ett nära samband mellan T-385/06 och de nio övriga målen i vilka talan väckts mot ovannämnda beslut på flera olika språk. Dessutom behövde kommissionen en förhållandevis lång frist för att inkomma med en version av dupliken på EU-domstolens arbetsspråk.

75 Dessa objektiva omständigheter kan således motivera en förlängning med minst en månad av den period som förflöt från det att det skriftliga förfarandet avslutades till dess att den muntliga delen av förfarandet i mål T-385/06 inleddes.

76 Det kan följaktligen konstateras att den period på 25 månader som förflöt från det att det skriftliga förfarandet avslutades till dess att den muntliga delen av förfarandet i mål T-385/06 inleddes inte utgör en omotiverat inaktiv period när det gäller handläggningen av målet.

77 För det andra har sökanden inte gjort gällande att handläggningstiden i målet, dels mellan dagen för ingivande av ansökan och dagen för ingivande av dupliken, dels mellan inledandet av den muntliga delen av förfarandet och meddelandet av dom av den 24 mars 2011, Aalberts Industries m.fl./kommissionen (T-385/06, EU:T:2011:114) är omotiverat lång.

78 Det ska under alla omständigheter understrykas att tidsrymden mellan ingivandet av ansökan och inlämnandet av dupliken motiveras av parternas uppträdande och komplexiteten av mål T-385/06. Dessutom kan tidsrymden mellan inledandet av den muntliga delen av förfarandet och meddelandet av dom av den 24 mars 2011, Aalberts Industries m.fl./kommissionen (T-385/06, EU:T:2011:114) likaså förklaras av målets komplexitet såväl rättsligt som med avseende på de faktiska omständigheterna.

79 Härav följer att den totala handläggningstiden i mål T-385/06 är motiverad med hänsyn till omständigheterna i målet, särskilt målets komplexitet såväl rättsligt som med avseende på de faktiska omständigheterna, parternas uppträdande och avsaknaden av omotiverat inaktiva perioder under vart och ett av de olika skedena av förfarandet i förevarande mål.

80 Mot bakgrund av vad som anförts ovan kan det slås fast att det inte föreligger något åsidosättande av artikel 47 andra stycket i stadgan om de grundläggande rättigheterna i mål T-385/06, närmare bestämt ett åsidosättande av kravet på en skälig handläggningstid i det målet.

81 Av fast rättspraxis följer emellertid att om något av de villkor som krävs för att utlösa unionens utomobligatoriska ansvar inte är uppfyllt, ska talan ogillas i sin helhet, utan att det är nödvändigt att pröva de andra villkoren för nämnda ansvar (dom av den 14 oktober 1999, Atlanta/Europeiska gemenskapen, C-104/97 P, EU:C:1999:498, punkt 65, se även, för ett liknande resonemang, dom av den 15 september 1994, KYDEP/rådet och kommissionen, C-146/91, EU:C:1994:329, punkt 81).

82 Talan ska således ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

83 Enligt artikel 134.1 i rättegångsreglerna ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.

84 I beslut av den 13 februari 2015, Aalberts Industries/Europeiska unionen (T-725/14, ej publicerat, EU:T:2015:107), ogillades den invändning om rättegångshinder som Europeiska unionens domstol gjorde och det fastställdes att beslut om rättegångskostnaderna skulle meddelas senare. Unionen företrädd av Europeiska unionens domstol ska således förpliktas att bära sina rättegångskostnader och

ersätta de rättegångskostnader som uppkommit för sökanden med avseende på EU-domstolens invändning om rättegångshinder som prövades i beslut den 13 februari 2015, Aalberts Industries/Europeiska unionen (T-725/14, ej publicerat, EU:T:2015:107).

85 Eftersom sökanden däremot har tappat målet såvitt avser samtliga yrkanden i sak ska den förpliktas att bära sina rättegångskostnader och ersätta de rättegångskostnader som uppkommit för unionen, företrädd av Europeiska unionens domstol, i enlighet med vad som yrkats av sistnämnda.

86 Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna ska medlemsstater och institutioner som har intervenerat bära sina rättegångskostnader. Kommissionen ska således bära sina rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (tredje avdelningen i utökad sammansättning)

följande:

1) Talan ogillas.

2) Europeiska unionen, företrädd av Europeiska unionens domstol, ska bära sina rättegångskostnader och ersätta de rättegångskostnader som uppkommit för Aalberts Industries NV med avseende på EU-domstolens invändning om rättegångshinder som prövades i beslut av den 13 februari 2015, Aalberts Industries/Europeiska unionen (T-725/14, ej publicerat, EU:T:2015:107).

3) Aalberts Industries ska bära sina rättegångskostnader och ersätta de rättegångskostnader som uppkommit för unionen, företrädd av Europeiska unionens domstol, och som hänför sig till talan i förevarande mål.

4) Kommissionen ska bära sina rättegångskostnader.

Papasavvas Labucka Bieliūnas

Kreuschitz Forrester

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 1 februari 2017.

Underskrifter